

Flow är inte bara för hipsters

Flow är känd som hipsterfestival, men det är nog en liten enkelspårig tolkning. Åtminstone i år var publiken en väldigt heterogen blandning där diverse subkulturer och olika åldersklasser var representerade. Så är ju Flow också en av de mångsidigaste festivalerna i dagens Finland. Det finns något för alla och utbudet begränsas inte bara till musik. Flow erbjuder nämligen filmföreläsningar, diskussionstillfällen samt diverse konstprojekt. Även själva artisterna är mångsidiga, eftersom en hel mängd genrer representerades även i år. Det faktum att många av artisterna har en lång karriär bakom sig gjorde säkert sitt för att locka en äldre publik. Till exempel lade jag märke till en gråhårig kille under punkbandet **Descendents** spelning som var iklädd en t-skjorta med texten "Descendents Tour 1987".

Det breda utbudet har också fått en del kritik, eftersom det leder till att biljetterna blir rätt så dyra. Detta syntes dock inte på publikmängden, eftersom det under flera spelningar var alldeles proppfullt med folk. Detta trots att programmet var uppspjälkat på tio olika scener över ett åtta hektar stort område. Vissa har också klagat över trängseln, som nog inte var vidare överraskande, då Flow hade 25 000 besökare per dag.

Iggy Pop orkar härja trots sina snart 70 år.

Fredagens – och för många hela helgens – stora namn var **Iggy Pop**, rock'n'rollens grand old man. Trots att han är närmare 70 år gammal var han exemplariskt energisk och rörde

sig mer på scenen än de flesta unga rockare gör. Publiken fick höra hitlåt efter hitlåt med utgångspunkt i *I Wanna Be Your Dog*. Iggy Pop tog även kontakt med publiken, skakade hand med dem i första raden och försökte till och med hjälpa en kille upp på scenen (vilket dock säkerhetsvakterna satte stopp för).

Efter Iggy Pop, som spelade redan tidigt på kvällen, kändes det svårt att bygga upp någon form av entusiasm för mindre energiska artister, men Massive Attack & Young Fathers gjorde ändå väl ifrån sig och efter några låtar lät det riktigt bra.

Savages avslutade kvällen för min del med sin något teatraliska rock. Det var skönt med en mindre publik efter trängseln kring de större banden, men inte behövde de ändå spela för tomma salar.

Okra Playground.

Lördagen inledde jag med att se en fin spelning av Mopo & Ville Leinonen på en rund scen med bänkar hela vägen runt, för att sedan gå in på *Art Laboratory* och se Okra Playground spela. Varför bandet hade kategoriserats som konst och inte musik kan man fråga sig, men salen var full och bandet så väl som publiken verkade riktigt nöjda. En av de fina sakerna med Flow är att, förutom alla stora namn, så erbjuder festivalen även mindre kända artister en möjlighet att spela för en bredare publik. Okra Playground är främst känt inom folkmusikkretsarna, men nu fick de en väldigt blandad publik, varav säkert flera gärna ser dem på nytt.

Dungens flumrock samlade en energisk publik, med många dansande ungdomar. Det var tydligt att speciellt många finlandssvenskar hade hittat dit. Jag hann också se en del av The SultanS, som är ett av flera projekt med **Läjä Äijälä**, känd för det legendariska HC-punkbandet Terveet Kädet, i vilket även resten av The SultanS har spelat. Det här projektet är dock långt ifrån punk och närmare någon form av garage-blues. "Pure essence", kommenterade en kompis som lyssnade på dem. Under spelningen klättrade

någon från publiken upp på scenen och började sjunga till en av låtarna. Ingen tycks till att börja med ha insett att detta helt enkelt var ett improviserat tilltag och det tog en stund även för säkerhetsvakterna att reagera. Bandet tackade dock för sången och verkade vara nöjda.

Morrissey upprörde vissa besökare med sina slakterivideor.

Sist, men inte minst, fick vi se legenden **Morrissey** uppträda. Morrissey upplevs med rätta som en kontroversiell artist och även nu lyckades han väcka diskussion med hjälp av de filmer som projicerades bakom honom på scen. Under en låt fick vi se filmsnutt efter filmsnutt på polisvåld, men det publiken verkade reagera starkare på var filmsnuttarna från slakterier som visades under The Smiths' låt *Meat is Murder*. Morrissey är känd som vegan och djurrättsförespråkare, så det torde inte vara överraskande att han tar upp saken även under sin spelning, speciellt då han har möjlighet att direkt nå uppskattningsvis 15 000 människor. Själv tycker jag det är bra att artister tar ställning, men det har efteråt i media kommit upp kommentarer om hur filmsnuttarna förstörde feststämningen. Flera i publiken såg faktiskt rätt illamående ut mot slutet av låten och jag hoppas de flesta också reflekterar över varför dessa filmer visades.

En sak som Flow är känt för är folk som klär sig uppseendeväckande. Detta gäller även vissa band, så som söndagens Death Hawks, vars sångare hade smörjt in ansiktet i glitterfärg. Även Räjyöttäjät påminde med sin glada humor och lustiga dräkter mera om performance än någon traditionell rockspelning. Däremot spelade **J. Karjalainen** (översta bilden) för en väldigt blandad publik en rätt avskalad och enkel spelning, som grundade sig mera på låtarnas innehåll än attiraljer. J. Karjalainen tycks inte bara tilltala dem som följt med hans karriär under årens gång, utan där trängdes så väl äldre yngre lyssnare. Det var tydligt att J. Karjalainen själv njöt av uppträdandet, vilket alltid är trevligt att se.

Crowdsurfing under Descendents spelning.

Descendents' spelning sades vara årets punkhändelse och visst var de ju bra (även om Los Crudos på Puntala-rock var en större punkhändelse för mig personligen). Av mängden punkare på festivalen kan man anta att flera främst kommit för att se just den här spelningen. Publiken var med på noterna från första början och man fick även se en del *crowd surfing*. Men som sagt såg man även äldre folk i publiken även om det gick vilt till framför scenen. För ett band som grundats 1978 var de verkligen energiska.

Även New Order, som blev festivalens sista band för min del, har redan 36 år på nacken. Under spelningen fick vi se videoprojektioner av retroaktiga animationer och olika filmsnuttar. Deras spelning var bland de längsta på hela festivalen och räckte i en och en halv timme, vilket verkade lite konstigt, då Morrissey blev tillsagd att sluta efter en timme på scenen. Som encore spelade de ett par Joy Division -låtar, vilket verkade vara det som publiken hade väntat på allra mest.

Allt som allt var festivalen riktigt lyckad, trots att det allt emellanåt blev lite väl trångt. Tyvärr ger inte området i Södervik möjligheter till att utvidga festivalens område, så den lär även i fortsättningen sälja slut.

Text: Janne Nyström

Foto: Tiina Tolonen